

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1942. november 24.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 265. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Két nap alatt többszáz páncélost veszített a Szovjet

A szovjet csapatok az ember és hadianyag kiméretlen bevetésével betörték a donmenti német állásokba, a német ellenintézkedések azonban folyamatosan vannak – Berlin szerint a mai háboru sulypontja változatlanul a keleti arcvonal és itt kerül sor a század legnagyobb döntésére – Tuniszban és Kirenaikában folynak a harcok – Laval rendkívül nehéz helyzet előtt áll

Francia-Nyugatafrika főkormányzója is áruló

Katonai téren a keleti arcvonal és a tuniszi front eseményei, politikai téren pedig Franciaország további magatartásának alakulása köti le az érdeklődést.

Keleten

A szovjet példátlan ember- és anyagpazarló támadásai az arcvonal legnagyobb részén az eddig elszívott veszteségek ellenére is fokozódó hevességgel folynak. A leningrádi körzet, a Volchov vidékével, a közép arcvonalszakaszon, a Don kanyar és Sztalingrád vidéke a gócpontjai a keleti harci eseményeknek. A német jelentések elkeseredett harcokról adnak hírt, a ma beérkezett hírek azonban még nem festenek teljes képet az eseményekről, aminek oka abban keresendő, hogy a mozgásban lévő arcvonal eseményei még csak körvonalakban bontakoznak ki. Támadások és ellentámadások váltják egymást. A német és szövetséges erők kemény ellenállást tanúsítanak és a Szovjetnek rengeteg veszteségébe kerül a legjelentéktelenebb térszerzés is. A mai német hadijelentés egyébként megemlíti, hogy a nagy Don-kanyarban folyamatban vannak a német ellenintézkedések a német vonalakba történt bolsevista betörésre. Illetékes berlini helyen alaptalanoknak minősítik azokat a szovjet különjelentéseket, amelyek állítólagos sikerekről számolnak be.

Tunisz

Nyugati határán – mint az Interkontinentális északafrikai helyzetjelentésében közli – sor került az angolszász és bengelyi erők első nagyobbarányu összecsapására. A német páncélos kötelékek a tengerpart mentén jelenlétükkel visszavetették az ellenséget. Délre innen elfoglalták a németek egy fontos vasúti csomópontot. A francia csapatok délen harc nélkül feladtak egy fontos támaszpontot és nagy számban tették le a fegyvert. Gafsa oázis vasárnap óta szilárdan német kézen van. Az egész tuniszi partvidék szilárdan német ellenőrzés alatt áll.

A német és olasz légierők az ellenség által megszállt egész északafrikai térségben eredményesen folytatják tevékenységüket. A németek egy 7.000 tonnás, hadianyaggal meg-

terakott kereskedelmi hajót elsüllyesztettek, egy másikat pedig annyira megrongáltak, hogy elvesztésével számolni lehet. Egy rombolót súlyos találat ért. Az olasz torpedóvető gépek 24.000 tonnányi három ellenséges hajót elsüllyesztettek, ötöt pedig megrongáltak. A repülőtereken és ki- kötőkben további nagy károkat okoztak a német és olasz bombák.

A Német Távirati Iroda is közöl adatokat a német légierők északafrikai tevékenységéről és megállapítja, hogy a német légierők megrongáltak egy 5000 és egy 20.000 tonnás ellenséges szállító hajót és egy rombolót.

A Budapesti Értesítő zürichi jelentés alapján szintén közöl helyzetképet a tuniszi helyzetről és azt jelenti, hogy Tuniszban tulajdonképpen még nem alakult ki az összefüggő front és a háboru egyes pontok körül folyik. A németeknek kitűnően

kiépített állásrendszerük van, amely félkörben húzódik Bizerta körül. Egyes brit kötelékek elérték a német védelmi övezetet, de vereséget szenvedtek. Különösen erős védelmi állásaik vannak a németeknek Ma-teurnál. A Messierda folyónál, amely Bizerta és Tunisz között ömlik a tengerbe, a német gépesített kötelékek angol és amerikai ejtőernyősökkel állanak harcban. Tunisz déli részén olasz és francia kötelékek között folyik a küzdelem.

A Bud. Tud. Bernből azt jelenti, hogy Agedabia alatti félkörben vonultatták fel a brit nehéztüzérséget (kairói jelentés szerint) és megkezdték a tüzelést, mire Rommel csapatai az El Agheilánál lévő fő védelmi állásokig vonultak vissza.

Itt jegyezzük meg, hogy amerikai hivatalos jelentés szerint az amerikai csapatok az északafrikai francia gyarmatok megrohanása során el-

szenvedett veszteségeikről a következő számadatokat közlik: 350 halott, 900 sebesült és 320 eltűnt. Az eltűntek valószínűleg vízbefuttak.

A francia gyarmatbirodalom

maradékának újabb jelentős része vált hűtlenné Petain kormányához azzal, hogy Dakar és Francia-Nyugatafrika főkormányzója megtagadta az engedelmességet Vichynek és Darlan parancsa alá helyezte magát. Petain marsall rádióüzenetet intézett Nyugatafrika és Szomáliföld lakosságához és felszólította őket, maradjanak hűek Franciaországhoz és őrizték meg ezt a két gyarmatot a francia birodalomnak, hiszen Nyugatafrika és Szomáliföld az a két birtok még, ahol csak francia zászló leng. A katonákat felszólította, hogy tartásuk meg esküjüket és csak az ő parancsára hallgassanak.

Laval

Párizsban folytatja tárgyalásait. Legutóbb Abetz német nagykövettel, valamint német katonai és politikai vezetőkkel tárgyalt. A Bud. Tud. közlése szerint berlini politikai körökben nagy érdeklődéssel figyelik Franciaország helyzetének alakulását. Felmerült ez a kérdés a Wilhelmstrasse sajtókonferenciáján is, ahol azt kérdezték a szóvivőtől, vajjon Laval a birtokában lévő valóságos diktatori felhatalmazás segítségével tehet-e valamit. Berlinben nagy tartózkodással kezelik ezt a kérdést és a külügyi hivatal csak annyit állapít meg, hogy Lavalnak borzasztó nehéz feladatot kell megoldania.

A francia néppárt párizsi ülésén rendkívül figyelemreméltó felszólalások hangzottak el, amelyek megvilágítják a francia politika fejlődésének útját. Benoit-Mechin volt államtitkár megbélyegezte egyes francia vezetők árulását és követelte, hogy Franciaország üzenjen hadat Angliának és Amerikának, a francia flotta pedig haladéktalanul lépjen akcióba és szerezze vissza Északafrikát a francia birodalomnak. Doriot kijelentette, hogy Franciaország csak akkor kerülhet ki a mai súlyos helyzetből, ha fenntartás nélkül csatlakozik a tengelyhatalmakhoz.

A dieppei francia hadifoglyok hazaérkeznek

Ára 10 fillér

Francia-Nyugatafrika főkormányzója átpártolt Darlanhoz

Vichy, november 24.
FRANCIA-NYUGATAFRIKAI FŐKORMÁNYZÓJA KOZOLTE A DAKARI RÁDIÓBAN, HOGY FRANCIA-NYUGATAFRIKÁT DARLAN PARANCSA ALÁ HELYEZI.

A francia ifjuság tüntet a birodalom mellett

Párizs, november 24.
A párizsi rádió jelentése szerint a francia ifjusági szervezetek nagy hazafias tüntetést rendeztek Párizsban. Az ifjusági vezetők beszédekben hangoztatták, hogy a francia ifjuság készen áll arra, hogy megvédje a birodalmat. A néppárt ifjusági szórnoka szerint a francia ifju-

ság kész meghalni a francia birodalomért.

A tüntető ifjuság táviratban üdvözölte Pétain marsallt és Laval miniszterelnököt. A Lavalhoz intézett táviratban bejelentik, hogy hajlandók önkéntesen belépni az északafrikai francia légióba, hogy megvédjék a birodalmat.

Az angolok beismerik, hogy az Észak-afrika elleni német légitámadások hatékonyak

Stockholm, november 24.
A Stefani Iroda jelentése szerint a brit lapok algériai tudósítói jelentéseikben beismerik, hogy az Északafrika elleni német és olasz légi-

támadások rendkívül hatékonyak és a légitámaszpontokon és kikötőkben súlyos károkat okoztak. A Daily Mail szerint az ellenség jelentős erőket vont össze Tuniszban és érzékenyen zavarja az angolszások tevékenységét.

Az évszázad nagy döntésére a keleti arcvonalon kerül sor

Bármennyire is jelentősek az északafrikai események, Európa sorsa a szovjet fronton dől el — írja egy német lap

Berlin, november 24.
(Német Távirati Iroda) Sünderman, a Nacionalsocialistische Korrespondenzben megjelent cikkében foglalkozik az angolszások azon állításával, mely szerint az angolszások északafrikai megrohanása és a német ellenintézkedések teljesen új helyzetet teremtettek a háboruban és a beállott fordulat közelebb viszi a győzelemhez a tengelyhatalmak ellenségeit. Sündermann vitába száll ezzel a megállapítással és leszögezi, hogy a háboru sulypontja változatlanul a keleti front. Bármennyire is jelentősek az észak-

afrikai események, ezek háttérbe szorulnak azon eredmények mellett, melyeket a német hadvezetőség ez év nyarán ért el a Szovjettel szemben és amelyek nagy szovjet területeket és rendkívül értékes nyersanyagokat juttattak a németeknek. Az európai földrészt sorsa nem Afrikában, hanem a keleti arcvonalon dől el és a szovjet fronton történik meg az évszázad nagy döntése. Sem Casablanca, sem Orán nem szerzi vissza az elvesztett szovjet területeket. Európa helyzetén az afrikai események nem változtathatnak.

Nagyszabású összeesküvést lepleztek le Svédországban

Stockholm, november 24.
A Német Távirati Iroda jelentése szerint Svédországban összeesküvést lepleztek le. Az összeesküvésre az egyik gyűjtőtáborban került sor, ahol angol és szovjet barát internáltak, emig-

rások és politikai foglyok tartózkodtak. Mint a vizsgálat megállapította, az összeesküvők megakartak szökni a táborból, hogy azután olyan szándékos rongálásokat kövessenek el, amelyek háboruba sodorják Svédországot.

Nagy veszteségeket szenvedtek az angol léglőerők Németország felett

Berlin, november 24.
A Német Távirati Iroda jelentése szerint a brit léglőerők újból lényeges veszteségeket szenvedtek Németország és a csatornamenté fölé történt berepüléseik során. A repülőgépek egy részét már a csatorna felett harcra kényszerítették vagy visszavonulásra bírták a német vadászok, más részüket a francia vidékek felett és a német városok felett lötték le. Tegnap 13 angol gépet semmisítettek meg, közöttük számos négymotoros bombázót — úgynevezett repülőerődöt. Egy repülőerőd Párizs környékén végzett kényszerleszállást. Vezetője elmondotta, hogy gépét Stuttgart felett érte súlyos találat, mire a gép személyzetének három tagja ejtőernyővel kiugrott. A vezető visszafordult, azt hitte, hogy sérült gépével még elérheti támaszpontját, Párizsnál azonban le kellett szállnia. A gép személyzetének három tagját holtan emelték ki a gépből.

A Német Távirati Iroda rámutat arra, hogy az angolok a 13 repülőgéppel legalább 80 pilótát veszítettek. Ezzel szemben támadásuk katonai szempontból semminemű jelentőséggel nem bírt.

OLASZORSZÁG GABONÁT KAP UKRAJNÁBÓL

Róma, november 24.
Valamennyi római lap vezető helyen közli azt a hírt, hogy új német-olasz megegyezés alapján a megszállt keleti területekről Olaszország rendszeresen gabonaszállítmányokat kap. A Popolo di Roma már kommentárt is fűz ehhez a hírhez és megállapítja, hogy ezzel már most megkezdődött a keleti területek gabonakészleteinek felhasználása a tengelyhatalmak számára. Ez a gyümölcse annak, hogy az olasz fegyverek is közreműködnek a keleti arcvonalon folyó küzdelemben és egyben bizonyítja Németország és Olaszország szolidaritásának nagy-

TURUL FILMSZINHAZ

TELEFON: 328

Kedd—Csütörtök @ Nagy kettős műsor!

BORHARISNYA

Főszereplő: HARRY GRAY

és

Rin-Tin-Tin bosszúja

Vadregényes történet 6 fejezetben

Pótműsor: magyar és olasz híradó.

ságát és a kölcsönös megértést. Mindkét állam minden téren szilárd tömböt alkot és ez feltétlenül kezeskedik a győzelemért.

ROBBANÓ ÉS GYUJTÓ LÉGGOMBOKET SZÓRTAK AZ ANGOLOK FRANCIA TERÜLETRE

Vichy, november 24.

Haute Garrone vidékén több robbanó és gyújtó léggömböt találtak, amelyekről kétségen kívül megállapították, hogy angol eredetűek.

ECUADOR ELNOKE WASHINGTONBAN

Washington, november 24.

Del Rios, Ecuador elnöke megérkezett Washingtonba, ahol Roosevelt üdvözölte. Az amerikai és ecuadori elnök a Fehér Házba hajtatott, ahol megkezdődött a tanácskozás.

FRANCIA HADIFOGLYOK ÉRKEZTEK NÉMETORSZÁGBÓL

Párizs, november 24.

Mint az OFI jelenti, tegnap két Németországból hazatérő francia hadifoglyokat szállító vonat érkezett Compiègnebe. A napokban további fogoly vonatok érkezését várják. Ugyanakkor két munkásokat szállító vonat indult Németországba.

ÚJABB KORLÁTOZÁSOK TÖRÖKORSZÁGBAN

Isztambul, november 24.

Törökországban újabb jelentős korlátozásokra került sor. A szénfogyasztást és villanyáram fogyasztást lényegesen csökkentették és újabb hústalan napokat vezettek be.

KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK GÖRÖGORSZÁG ÉS A TENGYEL KÖZÖTT

Athén, november 24.

A görög pénzügyminiszter tárgyalásokat folytatott Berlinben és Rómában annak érdekében, hogy Görögország áruszükségletét biztosítsák. A tárgyalások kiterjedtek az árakra és a fizetési módokra is.

AMERIKAI LÉGITÁMADÁS HAIFONG ELLEN

Tokió, november 24.

A Stefani Iroda jelentése szerint amerikai léglőerők támadást intéztek Haifong ellen. A francia és a bennszülött lakosságnak veszteségei vannak. A bombák több embert megöltek és megsebesítettek. A székesegyház, több iskola és kórház összedőlt, illetve megrongálódott.

ELKOLTOZTATIK AZ OLASZ VÁROSOK LAKÓIT A LÉGITÁMADÁSOK SZÍNHÉLYÉRŐL

Róma, november 24.

Az olasz hatóságok messzemenő intézkedéseket hoztak a bombázott városok lakosságának eltávolítására, illetőleg a hajléktalanok elszállítására és ellátására. Utasították a tartományi főnököket, hogy a lakosság eltávolítását — különösen a gyermekeket — szervezzék meg és költöztessék el a lakosságot olyan helyekre, amelyek nincsenek légitámadásoknak kitéve. A testületek minisztere elrendelte, hogy a bombázás károsultjainak külön ruhajegyeket osszanak ki. A fasiszta szervezeteket ugyancsak felhívták, hogy gondoskodjanak a hajléktalanok elhelyezésére alkalmas lakásokról. (MTI)

Gazdakör alakult Bácskerteszen

Bácskertesről jelentik: A gazdatársadalomnak régi vágya teljesült vasárnap, amikor a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara támogatásával megalakult a Gazdakör. Bácskerteszen már a világháború előtt alakult egy gazdakör, azonban a jugoszláv megszállással át kellett alakítani Ratarszki Domra, hogy továbbra is fennmaradhasson, de a jugoszláv hatóságok még így sem nézhették működését és nem sokkal a megszállás után fel kellett oszlatni. A Gazdakör kebelében alakult hűsszövetkezet még egy pár esztendőig működött, később ez is felszámolt. Így a gazdatársadalom elesett a Gazdakör által nyújtandó különféle a gazdákat érintő kedvezményektől és fejlődéstől.

Vasárnap Dér András, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara zombori kirendeltségének vezetője jelenlétében megalakult a Gazdakör. A Gazdakör megalakításának szükségességét vázolták ismertetőjükben a Kamarai kiküldött és Guzsvány Pál gazdálkodó, majd ezek után megválasztották a vezetőséget. Diszelnökökké dr. Deák Leó főispánt, dr. vitéz Bajcsy Ernő alispánt, dr. Gesztelyi Nagy Lászlót és dr. Udvarnok Lehelt választotta meg a gyűlés. Disztagokká: Janovics János vm. II. főjegyzőt, dr. Visontai Kovács Zoltán járási főbíró, Kanyó Lajos plébánost, Sturcz József iskolaigazgatót, Bánhidi József közs. főjegyzőt és dr. Molnár Elek közs. orvost választották meg. Ugyvezető elnök Dienes Ferenc, alelnök Molnár Péter, titkár Guzsvány Pál, pénztárnok Antalovits János, háznagy Balogh István, könyvtáros Antalovics Márton, választmányi tagok: Pópe János, Buják György, Erdélyi János, Marások János, Guzsvány József, Marások István, Antalovits Pál, Makk Imre, Nagyfejű Pál, Balogh Sándor, Rubus János, Pécsi Pál, Lovász József, Tabak József, Fridrik János, Péter István, Buják István, vitéz Bánszeghy Mihály. A felügyelő bizottság tagjai: Balogh István, Janovits József, Csizmadia István.

Nem fűtik a helyi érdekű vonatokat

Budapestről jelentik: A Magyar Államvasutak igazgatósága közli, hogy a háborús viszonyok folytán előállott anyag és szénhiány következtében nincs módjában, hogy fűtse a helyi érdekű vonatokat. Figyelmezteti ezért a közönséget a MÁV igazgatósága, hogy csak az elengedhetetlenül fontos esetekben utazzék és meleg ruhában induljon utra.

Nem szolgáltatták be a gabonát

A zombori törvényszék Winter-Kócs dr. hármastanácsa a kedden több dernyei és szilberekei gabonaeltitkoló felett ítélték. Dimics Istvánné 59 éves dernyei lakos 3 és fél mázsa tengerit titkolt el. Azzal védekezett, hogy sokáig feküdt betegen, s miután nem volt pénze, kénytelen volt a tengerit értékesíteni. 30 pengő pénzbüntetésre ítélték. Özv. Fritzmán Ádámné 63 éves szilberekei lakos 11 mázsa tengerit nem szolgáltatott be: 50 pengő pénzbüntetésre, Jergity Száva 62 éves dernyei lakos mert 1.50 q. huzát titkolt el 20 pengő pénzbüntetésre, Doroszlovác Milán 52 éves kulai gazdálkodót, mert 23 métermázsa morzsoft tengerit nem szolgáltatott be 100 pengő pénzbüntetésre, özv. Gruity György né 39 éves szilberekei lakost, aki 4 mázsa huzát titkolt el 20 pengő pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Valamennyi ítélet jogerős. Gausz Mátyás, Nagy Katalin kulai és Bausser Mátyás szilberekei lakosokat, miután igazolták, hogy a hiányzó gabonát szabály szerűen beszolgáltatták, a bíróság a vád és annak következményei alól felmentette.

A már spirálizált drótot még egyszer spirálizálják. Ennél a szabad szemmel már felismerhetetlen műveletnél végül 2 1/2 cm hosszon 3600 tekerület létesül, amelyek száznál több csavarodással vannak tovább spirálizálva. A drótmotéknak egymást sehol sem szabad érinteniük.

Az eredmény:

a lehető legkisebb lehűlő felület és a lehető legnagyobb fénykitermelés. Ezért az

OSRAM-D-LÁMPA
sok fényt ad kevés áramért

Német hadijelentés

Berlin, november 24.

A vezéri főhadiszállás keddi hadijelentése közli, hogy a Kaukázusban a kedvezőtlen időjárás nem tette lehetővé a nagy hadműveleteket.

Sztalingrádtól délkeletre és a nagy Don kanyarban a Szovjet az ember és hadianyag kíméletlen bevetésével folytatja támadásait és betört a donmenti német védelmi arcvonalba, a német ellenintézkedések azonban folyamatban vannak. A német és szövetséges légierők két nap alatt többszáz ellenséges páncélost semmisítettek meg.

A német légierők a kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére is eredményesen avatkoztak be a földön folyó harcokba.

Magában Sztalingrádban csak helyijellegű harcok folynak.

Az Ilmen tótól délkeletre összeomlottak a szovjet támadások.

A Volchov torkolatvidékén német légierők ellenséges szállító eszközöket pusztítottak el.

Kirenajkában és a tuniszi határszélén felderítő tevékenység folyik. Az északafrikai Felföldön a német zuhanóbombázó kötelékek jó eredménnyel támadták az ellenség páncélos és gépesített oszlopait. Algír előtt nehézbombázók eltaláltak öt ellenséges szállító hajót, közöttük egy nagy személyszállító gőzöst és egy rombolót. A buvárhajók Orán előtt megtorpedóztak egy rombolók által biztosított cirkáló.

A Földközi tenger vidékén öt ellenséges gépet lőtt le a német légvédelem. Franciaország nyugati partvidékén öt négymotoros repülőerődöt, vesztett az ellenség, egy német gép szintén elveszett.

A zombori vásárra jött lopni egy szabadkai asszony

A zombori törvényszék dr. Höckl egyesbirója kedden délelőtt ítélték Kovács Sándorné 50 éves, Kovacsics Imre 24 éves és Kovács Sándor 55 éves szabadkai lakosok felett, akik a vásárnapi országos vásár alkalmával — a vádirat szerint — több rendbeli lopást követtek el.

Kovacsics vasárnap reggel érkeztek szabadkáról a zombori vásárra. Az asszony az ura és a veje a vásárban elváltak és három irányban tűntek el a tömegben. Egy polgári ruhás rendőr először Kovacsics Imrere lett figyelmes, aki feltűnő módon viselkedett egy-egy vásári sátor előtt. Követte és Kovácsné és a veje később találtakoztak, majd újra elváltak, s ekkor az asszony özv. Schäferné vásári árus sátra előtt megállt és egy pár gyapjuharisnyára alkudott, miután azonban drágának találta, letette, de ugyanakkor a másik kezével ügyesen egy másik pár harisnyát nagykenője alá rejtett. Özv. Wéberné sátrában két bárányból sipkát lopott Kovácsné ugyanolyan módon, mint az előbb. A figyelő polgári ruhás rendőr nyomába szegődött az asszonynak, aki talákozott vejevel, majd a lóvásártérre mentek. Itt találkoztak Kovács Sándorral, akinek az asszony egy női retikült adott át, valamit mondott is urának, mire az gyors mozdulattal a kabátja alá rejtette a női kézi táskát. A polgári ruhás rendőr most már meggyőződött arról, hogy vásári tolvajokkal áll szemben és mindhármukat letartóztatta, majd a rendőrségre kísérte.

Vallomásaiban Kovácsné elmondotta, hogy nagyon szegények és a fiuk kérte, hogy vegyen neki egy pár gyapjuharis-

nyát. Pénze nem volt, s így kényszerült a lopásra. A retikült találta, pénz nem volt benne és úgy mondotta az urának is a lóvásártéren, hogy hazaviszik a lányuknak.

Sem Kovács Sándor, sem Kovacsics Imre nem tudtak arról, hogy a két sipka és a gyapjuharisnya lopott holmi, az asszony azt mondotta nekik is, hogy a retikült találta.

A bíróság a bizonyítási eljárás kiegészítése után Kovács Sándornét kétrendbeli lopás vétségében és idegen tárgy jogtalan eltulajdonításában mondotta ki bűnösnek és 20 napi fogházra, valamint polgári jogainak 3 évre való felfüggesztésére, Kovács Sándort pedig három napi fogházra ítélte. Kovacsics Imre ellen az ügyész, miután beigazolást nyert, hogy nem volt része a lopásokban, elejtette a vádat. Az ítélet jogerős.

Hét pengőért árulta a háziszappan kilóját

A zombori törvényszéken dr. Boldog Lajos egyesbiró özv. Csuvardics Jenőné zombori placi árust szappandragításért vont felelősségre. Özv. Csuvardicsné a vasárnapi országos vásáron a háziszappannak kilóját a hatóságilag megállapított 2.10 P. ár helyett 7 pengőért árulta. Védekezésében elmondotta, hogy miután sem írni, sem olvasni nem tud, így azt sem tudta, mi a háziszappan hivatalosan megállapított ára. A bíróság a védekezést nem fogadta el és özv. Csuvardics Jenőné jogerősen 50 P. pénzbüntetésre ítélt.

A háboru útján:

Az Északi Jegestenger és környéke

Köz tudomásu, hogy az angolszászoknak már több hajókaravánját sikerült elsüllyeszteni az Északi Jegestengeren, amelyek mind hadianyagot szállítottak a keleti arcvonala részére. Itt a legrövidebb ut egyúttal a legbiztosabbnak látszott Anglia és Amerika szemében, mert Izlandtól és Skóciától igazán nincs messze Archangelszk vagy Murmanszk. De épp ezért áll résen fokozott figyelemmel a német buvárhajóhad.

Az Északi Jegestenger hatalmas szélességben járható a Spitzbergák és Norvégia közt. Folytatása dél felé az Északi fok és Novaja Zemlya (Új Föld) között a Barents-tenger, ez pedig a Fehér-tengerrel nyúlik be mélyen Oroszország testébe. A két utóbbi tengert már nem nevezhetjük nyílt óceánnak, hiszen tulajdonképpen az európai szárazföld előtört részei. A Barents-tenger közepmélysége csupán 150 méter, a Fehér tengeré kevesebb, mint 100 méter. Még a jégkorszak után is széles tengerrésze kötötte össze a Finn öbölt az Onyega és Ladoga tavakon keresztül a Fehér-tengerrel. Az összeszorult víz óriási erővel áramlik a partok felé, az árapály eléri a nyolc métert is. Mindenesetre két és fél millió négyzetkilométer területet fed be a Barents-tenger, a 85.000 négyzetkilométer kiterjedésű Fehér tenger viszont kétszer nagyobb Svájcnál. A legnagyobb előnye az Északi Jegestenger e részének, hogy a Golf áramlat az egész északi partot még télen is jégmentessé teszi. Igaz, hogy a meleg és hideg levegő találkozására következtében sűrű köd vagy legalább is alacsony felhőréteg borítja egész éven át a tengert és a szárazföldet. A Murman-parton évenként legfeljebb 20-25 napon tiszta az ég.

A Fehér tenger bejárata 133 kilométer széres, dél felé három nagy öbölbe ágazik szét: a Kandalaksa, Onyega és Dvina-öbölbe. Számos sziklasziget tarkítja a tengert. Közülük leghiresebb a Soloveczi-sziget, amelynek ősrégi bűntetőkolostorát még a boisevisták is tovább használták.

Az Északi Foktól Murmanszkiig fjordok szakítják szét a partot. De a Murman-part és a Fehér tenger nyugati része magas és meredek partot alkot, míg kelet felé homokos dombok emelkednek. Az Északi Jegestengeren már ősidők óta hajóznak. Norvég halászok és kereskedők már a 9. században behatoltak az Onyega és Dvina folyókig. A norvég királyok sokáig adót is szedtek ezen a vidéken. A XI. századtól kezdve indul meg az oroszok előretörése délről, akik gyakori rablótámadással rémítették a norvég partokat. Terjeszkedésük útját szilárdan épült, megerősített kolostorok jelzik. Az 1492-ben alapított soloveczi apátságot a 17. században 90 ágyú és 1500 fegyveres védte. Petsamóban is állt egy orosz kolostor.

Európa tulajdonképpen az Északi Jegestenger útján fedezte fel ismét a moszkvai cárok birodalmát. Chanceller, egy angol felfedező 1533-ban északkeleti átjárót keresve India felé a Dvina torkolatához vetődött el, innen Moszkvába jutott, ahol rögtön szerződéssel biztosította magának illetve Angliának az északi kereskedelmet. A kereskedelmi forgalom biztosítására épült 1584-ben a Kiklasz öböl mellett a Szt. Mihály kolostor. Az itt kifejlődő települést — akkoriban Novaja Holmogorj volt a neve — ma Archangelszk városnak nevezik. 1594-ben jelentek meg a hollandok, akik még keletebbre hajózva a Kara tengeren keresztül 1601-ben elérték a nyugatszibériai Ob folyó torkolatát. Flensburgi német hajósok a 17. században jutottak el az Északi Jegestenger vidékére. Így 1550-től 1700-ig Archangelszk volt Oroszország egyetlen kapuja az óceán felé. Szent Pétervár alapítása óta a város jelentősége rohamosan csökkent, de mütán a múlt század végén vasutat építettek ide, az első világháborúban újra feltámadt. 1917-ben az orosz kivétel fele Archangelszken át hagyta el az államot. A boisevista fakivétel révén a kikötőváros azóta is egyre növekszik, a jelenlegi háborúban pedig elsőrangú fontosságra tett szert. 1920-ban alig volt 45.000 lakosa, 1930-ban már 225.000, most talán 300.000. A Fehér tengert azonban novembertől májusig jégtakaró borítja,

amin csak hatalmas jégtörőhajók mögött lehetséges a közlekedés. Így került előtérbe az Északi Jegestenger másik nagy kikötője: Murmanszk.

A jégmentes Murman-parton fekvő Murmanszk már az első világháborúban fontos átrakódóhely lett. A Szt. Pétervárig futó Murman-

vasut építését ugyan 1890-ben határozták el, de csak 1913-ban kezdték építeni. 1916-ban saladt végig az első vonat az 1459 km. hosszú pályán. Murmanszk lakossága jelenleg 120.000-re tehető. Fejlődését a vasutnak és jégmentes kikötőjének köszönheti, de kiindulópontja a Szibéria felé irányuló forgalomnak is, hajói júliustól szeptemberig nemcsak a kelet-szibériai kikötőket, de a Csendes óceánt is eléri.

Az Északi Jegestenger vidékének többi kikötővárosa kisebb jelentőségű, így a Fehér tenger menti Kem és Kandalaksa, de a finn Petsamo is, minthogy ez utóbbit csak egy autótól köti össze Finnország vasuthálózatával. (TEK).

A mai háboru a sebész szemével nézve

(Honvéd haditudósító század).

Tereptisztogató munkát végző gyalogosaink kezében szakadatlannul szel a fegyver. Robban az eldobott kézigránát, kepel a géppuska, rövid és hosszú sorozatokkal dolgoznak önműködő fegyvereink... A fegyverek tüzeben nyugodtan rendszeresen végzik veszedelemmel járó mozgásukat katonáink. Minden lépést, minden mozdulatot pontosan ki kell számítani és villámgyorsan végrehajtani, mert az ellenség is lö... Aknávetőkkel, nehézpuskákkal, gránátvetőkkel és önműködő fegyverekkel dolgozik... A hadászati értékesebb pontokra „Sztalinorgona” vág sorozatokat... Egészségügyi járőreink hol itt, hol ott tűnnek fel... Munkájukat messzemenő lelkiismeretességgel végzik. Legtöbbször golyózáporban, nehézfegyverek tüzeiben kötözik a sebesülteket, helyezik biztonságba és szállítják el...

Sebesültszállító gépkocsijaink száraz időben nyilegyenesen veszik a terepet s fedett helyen, alig néhány száz méterre követik a küzdőket... A sebesültet azonnal felveszik és elszállítják... Nem egyszer puskagolyó, máskor szilánk éri az életmentő járműveket, de ez nem akadályozza munkájukat... A feladatot teljesíteni kell és teljesíti is a vöröskeresztes sebesültszállító gépkocsi...

A gyűjtő- és kötözőhelyeken egymást érik

A legtöbb sebesülést az akna okozza

Egyik donparti gyűjtő segélyhely vezetőorvosával, dr. Gereöffy orvosszázadossal és sebészével, dr. Andor orvosszázadossal beszélgetünk Most — hála Istennek — nincs dolguk... Mütőjüket egy fehér mészkőből épült házikóban rendezték be...

— Rettenetesen elhanyagolt állapotban találtak néhány nappal ezelőtt ezeket a fészernéket is ronda épületeket — mondják. — Kitararítottuk, felszereltük. A legkomolyabb has- és agymütéteket is elvégezzük itt. Kötözőhelyeinket még kisebb házakban helyeztük el. A külső nem befolyásolja a lényegét.

— Mi a helyzet a sebesülések terén? Nem dolgozták fel valamilyen formában az eddigi eseteket? — kérdezzük.

— Dehogyan nem! — hangoztatja dr. Andor orvosszázados. — Tudományosan, minden téren, a lehető legtökéletesebben ellenőrzött adatok szerint a sebesülések ötvenkét százaléka aknáktól származott. Nyomban utána a puska, géppisztoly, golyószóró következik, összesen huszonnyolc és fél százalékkal. A tüzéségi lövedékek szilánkait nyolc egész három tized százalékban állapítottuk meg. Robbanó golyó két és fél százalékban roncsolt. A repülő támadások aránylag nagyon csekély sérülést okoznak, négy és fél százalékban. Vegyes sérülés ugyancsak négy és fél százalék körül fordul elő...

— A súlyos, életveszélyes sérültek — megállapításaim szerint — egy egész hat tized százalékát teszi ki a sebesülteknek. Jellemző adatként közlöm, hogy az általunk megoperált súlyos haslövéses sebesültek közül több mint hatvan százalék maradt életben.

— De jellemző megállapításokat tettünk más téren is — folytatja a fiatal sebész. — A sebesülések hatvan-hatvanöt százaléka a test baloldalára esik. A fejsérülteknél érdekes, hogy a legtrikább esetben kerül hozzánk olyan fej-

a gépkocsik és a fogatolt járművek... Könnyebb, de pillanatnyilag harcképtelen sebesültek saját lábukon jönnek... Itt már komoly, szakszerű munka folyik... Tegnap még félszer, istálló, jobbik esetben piciny ablaku, sötét lakóház, ma már korszerű mütő s ebben kötélidegzeti sebészek dolgoznak. Itt minden pillanat számít... Vannak esetek, amikor percekől függ az élet. Ezeket a percekét használja ki a beérkező sebesültek között egy orvos...

Sebészeink nyugodtan forgatják az életmentő késeket, mütőeszközöket. Akkor sincs idegesség, amikor felbug az ellenséges repülőmadást jelző sziréna, vagy rövid jeleket ad a sip... Örült sebességgel jönnek, össze-vissza csapkodnak, zuhannak, géppuskáznak, gépágyúznak és bombáznak a vörös gépek, orvosaink azonban rendületlenül, bámulatos nyugalommal végzik munkájukat... Biztosan mozog a kéz, éles a szem... Annyira a mütőasztalra összpontosul minden figyelmük, hogy tán fel sem fogják a körülöttük elzúgó életveszedelmet... A mütéteket végző orvos körül senki sem rebbenhet meg... Összeszakadhat, felfordulhat a világ, de teljesíti mindenki a feladatot. A világ legdrágább, pótolhatatlan kincsét, életet ment a tudomány és a műszer... Egy-egy remegés, ideges pillanat emberéletbe kerülhet. A magyar orvos, a magyar sebész idege azonban helyén van éppugy, mint az első vonalban küzdő honvédé...

sebb sérülés, mely sisakon keresztül történt. Fejsebesülést rendszerint a sisak mellett, oldalról behatoló golyó, vagy szilánk okoz... Ha a sisakot gyalogsági fövedék érte — tompa, repeszsebesüléssé változott a seb... Tehát a sisak védelmi szempontból igen jól megfelel feladatának...

— Milyen sérüléseket okoz az annyit emlegetett „Sztalinorgona”? — tesszük fel a kérdést.

— Ez a vörösök által annyit hangoztatott és veszedelmesnek hirdetett fegyver eddigi tapasztalataink szerint alig okozott súlyosabb természetű sérüléseket — hangzik a felvilágosítás. — A rakétaszerűen kilőtt lövedék tulajdonképpen akna, mely szilánkaival sért. Inkább erkölcsi hatása van. Ha telibe talál valakit, ami igen ritka eset, természetesen helyrehozhatatlan következményekkel járhat, de ismétlem: sem előttünk, sem kartársaink előtt, nem fordult még meg súlyosabb eset ettől a fegyvertől.

Gépkocsi áll meg a segélyhely előtt... Három sebesültet hoznak... A beszélgetésnek vége. Komoly munka következik. Egyiknél, egy szakaszvezetőnél, lábtörést kell „sinelni”... A másik kettő kar és vállsérüléssel újra kötik, majd mindhármat táborikórházba küldik.

Bucsuzunk, tisztelgünk... A dombok alján bömbölnek az ágyúk... Motorkerékpáros század viharzik el az első vonal felé.

Ferenc Gyárfás hdp. őrmester.

Készül a Délvidék naptára. A Délvidék szerkesztősége az idén is kiadja naptárát. A szép naptár rövidesen elkészül és minden városban és községében kapható lesz. Mivel a papírhiány miatt csak korlátozott példányszámban jelenik meg a naptár, ajánlatos már most előjegyeztetni kiadóhivatalunkban, vagy a lapárusnál.

Pótanyagok keverésével biztosítják a kenyérszükséglet kielégítését

Klépítik a jegyrendszert — Burgonyából van elég

A Délvidék tegnapi számában röviden már jelentette, hogy a közellátásügyi tárca költségvetésének tárgyalása során dr. Szász közellátásügyi miniszter nagy beszédében számolt be a közellátási helyzetről. Korai lapzártánk miatt a beszédet csak mai számunkban ismertethetjük.

Szász Lajos közellátásügyi miniszter a felszólalásokra adott válaszában összefoglaló képet adott a mostani közellátási helyzetről, majd ismertette terveit. Utalt arra, hogy az 1942 évi átlagtermés — a cséplési ellenőrzés rendelkezésre álló adatai szerint — katasztrális holdanként búzából 6.1 q, rozsból 4.6 q, volt, ami a múlt évi 7.5 q. huza és 5.6 q. rozs átlagterméshez viszonyítva azt jelenti, hogy az idén búzából katasztrális holdanként 1.4, rozsból 1 métermázsával kevesebbet termeltünk. Ennek megállapítása azért fontos, mert azt mutatja, ha az 1941 évi termésből a lényegesen magasabb termési eredmények ellenére is csak rendkívüli erőfeszítésekkel tudtuk ellátni szükségleteinket, az ellátási nehézségek a folyó gazdasági évben fokozott mértékben jelentkeznek. Ezidőszere a kenyérgabonából 5.5 millió métermázsára hiány van. Tehát nem áll rendelkezésre annyi kenyérgabona, amennyi a kiadott kenyér- és lisztjegyek beváltását az előirt mértékben biztosítaná. Nem megnyugtató a takarmánygabona helyzete sem. A Hombártól összevásárolt árpamennyiség az átlagtermés csökkenése következtében lényegesen kevesebb az eredetileg számolt mennyiségnél, így az árpaszükséglet kielégítésénél is egymillió métermázsára hiánnyal vagyunk kénytelenek számolni. Zabban szintén nagymérvű hiány mutatkozik. Súlyosbítja a helyzetet, hogy az ország 32.4 millió métermázsára kukorica szükségletével szemben is hiányokat kell számolnunk. Nem volt kielégítő a szénatermés sem.

A burgonya és a bab

Mind ezek a nehézségek, de a múlt évi tapasztalatok is szükségessé tették, hogy fokozottabban foglalkozzunk a burgonya-kérdéssel. Ebben az irányban a helyzet általában kielégítő. Az ország burgonyatermése 32.4 millió métermázsára, tehát a szükségletet fedezi. A burgonya időlegesen mutatkozó beszerzési nehézségei tehát nem írhatók a termés rovására, hanem szervezési és szállítási nehézségeknek tulajdoníthatók. Ezeknek megszüntetése iránt már intézkedett és a burgonyaellátás biztosított nak mondható.

A mai rendkívüli viszonyok között természetes, hogy nagy kereslet mutatkozik az ellátatlanok részéről a hüvelyesek iránt is. Hogy itt zavarok ne álljanak be, intézkedés történt azok forgalmának szabályozására. A gazdaságoknál a termelt készleteket zárolták, a birtokukban hagyható mennyiséget pedig személyenként — babból, borsóból és lencséből együtt — 25 kilogrammra állapították meg. Bár a babtermés közel 30 százalékkal nagyobb volt az előbbi évinél, csak borsó jutott nagyobb mennyiségben a közellátás rendelkezésére.

A hus és a zsir

Ami a húselátás kérdését illeti, szarvasmarha állományunk az utolsó számlálás szerint 4.4 millió volt. Ezzel szemben a marhahús szükséglet kielégítésére évenként 720.000 darab szükséges, ami az állományunk 16.4 százaléka. Az évenkénti állatszaporulat körülbelül fedezi a marha- és borjúhús szükségletet. Nagyjából ugyanezt állapíthatjuk meg a sertéshúsról is. A húselátás irányában nagy segítséget jelent, hogy a baromfi és vadhús forgalmában zavarok ma már nincsenek.

A zsirellátás azonban országos viszonylatban nem kielégítő. Zsirellátásunk alapját az a három- és hatkilogramos zsirbeszolgáltatási kötelezettség nyújtotta, melyet 1941-ben állapítottak meg. Az ebből begyűjtött készletek azonban ma már elfogytak. De ezek a készletek nem is voltak elegendők ahhoz, hogy teljes mértékben biztosítsák az ellátatlan lakosság zsirszükségletének kielégítését és ezért a zsirszükséglet jelentékeny részét sertésvételei jegyek útján történő beszerzés és bérlizálás révén kívántuk biztosítani. Az érdekeltek közületek azonban a rendelkezésükre bocsátott sertésvételei jegyeknek csak 30—35 százalékát tudták eddig felhasználni. Az ország ellátatlan népességének zsirszükséglete a jelenlegi mértékelt adagok mellett havi 240—300 vagonra tehető. E nagy mennyiségű zsir kitermelése a kukorica hiánya miatt aligha lesz biztosítható.

A vidéki városok ellátásában nagy nehézségek vannak, bár már eddig is növényzsiradékokkal pótolták a sertésvételeket. E pótlás irányában az olajosmagvak termelésének már említett fokozására tekintettel a helyzet javulására van kilátás. Részben az ugynevezett expressz hízalási akcióba beállított sertések levágatása, részben nagyobb mennyiségű növényi zsiradék biztosítása az árpa és tengeri visszahagyása és kiutalási akciók révén, valamint a vajnak a zsirellátásba bevonása által kívánjuk a zsirellátás nehézségeit áthidalni.

Ami a tejellátást illeti, a fokozódó takarmányhiány miatt a forgalomba hozott tej mennyisége állandó csökkenést mutat. Ezért a tej kiszolgáltatását jegyhez kötöttük, másrészt a tej forgalombahozatalát legközelebb szabályozzuk, megállapítva a minimális tejbeszolgáltatási kötelezettséget is.

A lábbeli és a textiláru

Az ipari cikkekkel való ellátás az adott viszonyok között természetesen ugyancsak nehézségekkel jár. Ezért arra törekszünk, hogy a luxusárak gyártásának mellőzésével elsősorban a széles néprétegek nélkülözhetetlen szükségletének kielégítését biztosítsák, tekintetbe véve természetesen a termelés érdekeit is. A kereskedők kijelölésének rendszerét fenntartják. Nem tűri, hogy a szűkös árumennyiség törvénytelen uton, zugáron jusson el a fogyasztóhoz. A zugkereskedelmet részben gazdasági, részben büntető intézkedéssel kiirtja a magyar gazdasági életből. Bizonyos módosításokkal fenntartani kívánja a vásárlókönyv rendszerét is.

A lábbeliellátás terén egyre több panaszt hallani az irányban, hogy a kibocsátott zöld utalványokat nem tudják beváltani. Gondoskodik arról, hogy az egyes lábbeli kategóriákon belül milyen számokat gyártanak. Intézkedik a gazdasági cselédek bankcsakciójának lebonyolítása iránt és ezt követően a többi munkásbankacs akcióra vonatkozólag.

Szerdán megkezdődik a terménybeszolgáltatás újszerű ellenőrzése

Szász Lajos közellátásügyi miniszter pénteki sajtótájékoztatója alkalmával közölte, hogy a kenyérellátás biztosítása érdekében a kijelölt háromtagu helyi bizottságok rövidesen megkezdik a gazdák bejelentéseinek felülvizsgálását. Ugyanakkor közölte a miniszter, hogy a kenyérmagbeszolgáltatás rendjét természetesen nem lehet teljesen a helyi bizottságra bízni, az ellenőrzést az ország egész területén a közellátásügyi minisztériumtól kiküldött szakértők végzik el.

Már tájékoztatták a Közellátási Hivatal il-

A népruházati akció folytatásaként kiosztásra kerülő textilárakat 16 millió pengős keretben sikerült biztosítani, bár a textillelátásnál nagy nehézségek mutatkoznak. A textil méterárak termelése 1939-hez viszonyítva már ez év elején 35 százalékkal csökkent. A polgári lakosság ellátására szükséges fedezet természetesen még kisebb. Ha a folyó évi gyapjunirás eredményéből a honvédség feltétlenül kielégítendő szükségleteit levonjuk, a polgári igények kielégítéséhez szükséges mennyiségnek 50 százaléka sem áll rendelkezésre. A pamutipari vonalon pedig a helyzet még sulyosabb. A szétosztást már elődje szabályozta azáltal, hogy a 60 százaléknál több nyírott gyapjút vagy a 60 százaléknál több pamutot tartalmazó textilárak forgalombahozatalát korlátozta. Ebben az irányban továbbra is a legnagyobb takarékoságra kell berendezkednünk.

Az olajos magvak kötelező termelésének elrendelése folytán az idén lényegesen több nyersanyag áll a szappanipar rendelkezésére, mint az elmúlt évben. Nem tartja azonban kizártnak, hogy bizonyos részt a zsirpótlás céljából el kell majd vonni a szappanipartól. A pipereszappan ellátási nehézségeket a zsirsvartalom mielőbbi korlátozásával gondolja csökkenthetőnek. A szappanhelyzetet sokat javítana a lúgkötőanyag felfüggesztése. Ebben az irányban már tárgyalásokat kezdett a belügyminiszterrel.

A petróleumellátás terén a termelés szempontjából nem kell zökkenőkkel számolni és intézkedés történt, hogy a szállítási nehézségek se akadályozzák a szükséglet kielégítését.

Ki kell fejleszteni a jegyrendszert

A miniszter ezután rámutatott arra, hogy most a legelső feladat a folyó gazdasági év végéig jelentkező nehézségek áthidalása és itt sulyos intézkedésekre van szükség. A kenyér- és takarmánygabona, ugyszintén a zsir ellátás nehézségeinek áthidalása érdekében intézkednie kellett a gazdaságok elszámoltatása iránt. A kenyérszükséglet kielégítése érdekében nem mellőzheti a pótanyagok keverésének kötelezővételét sem. Kénytelen lesz intézkedni az édesipari liszt felhasználásának korlátozását s burgonya- és hajdinaliszttal való helyettesítése iránt.

A szervezett közellátást termelési felelősekre alapítani nem lehet, ezért vezette be az új beszolgáltatási rendszert, vagyis a szántóföld katasztrális tiszta jövedelme alapján katasztrális holdanként előre megállapítják a különböző terményekből beszolgáltatandó mennyiséget.

Természetesen nem elegendő a termelés megszervezése. A közellátás érdekében a fogyasztásnak is hasonlóan szervezettnek kell lennie aminek érdekében ki kell fejleszteni a jegyrendszert. Kiadott és tervezett rendelkezési végrehajtásának biztosítása érdekében megfelelő szervezeteket épít ki és ezeknek kialakítása során különös figyelmet fordít az egykezekre, azok működését mind a szükségesség, mind a célszerűség és gazdaságosság szempontjából szigorú vizsgálat tárgyává teszi.

A miniszter a továbbiakban részletesen foglalkozott az árkérdéssel.

letes vezető tényezői az ellenőrzésre kirendelt többszáz főnyi csoportot.

A kenyérmagvak beszolgáltatására alakított ellenőrző csoport kész munkaterv szerint utazik szét az országban. A beszolgáltatás ellenőrzését minden vármegyében a főispán intézi. Valamennyi vármegyeházán szerdán délelőtt kilenc órakor beszélnek meg az ellenőrző szakközeg a főispánnal a vidéki községekben és városokban elvégzendő ellenőrző munka minden részletét.

Hírek:

OTI KORZETI ORVOSA: felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8, második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kuczi János, Csihás Benő utca 12. Telefon: 96. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Angyal, Jókai tér.

Pénzügyigazgatóvá nevezték ki a zombori pénzügyigazgatóság vezetőjét. Budapestről jelentik: Vitéz nagybányai Horváth Miklós, Magyarország Kormányzója a pénzügyminiszter előterjesztésére dr. Hegedűs Antal pénzügyi főtanácsost, a zombori pénzügyigazgatóság vezetőjét pénzügyigatóvá nevezte ki.

Bajmoki hírek. A hitközség árverés útján eladta a templom körüli akácfaikat, mert a templom körüli területet fiatal fákkal akarják beültetni. — A közművelődési egyesület keretében vegyeskar szervezését kezdték meg. Az énekarnak eddig 40 tagja van.

Hittelt kapnak a bajmoki kisiparosok és kiskereskedők. Bajmokról jelentik: A képviselőtestület most megtartott közgyűlésén elhatározták, hogy hittelt nyújtanak a fedezettel nem bíró kiskereskedők és kisiparosok részére. Erre a célra a közgyűlés 1.500 pengőt szavazott meg. Hadikúttalú székelytelepen napközi otthont építenek. A túzótlaktanya és szertár építésére átengedték a község háza udvarát. A közgyűlés tárgysorozatán szerepelt több falurendészeti kérdés is.

Gránáttal játszadoztak a gyermekek — négy halott, két sebesült. Madridból jelentik: Reugera spanyol városka határában a mezőn játszó gyermekek kézigránát találtak. A kézigránát felrobant és négy gyermeket megölt, kettőt pedig megsebesített.

Székely énekkar hangversenye Csantavéren. Csantavérről jelentik: A Bukovinából hazatelepített székelyek bácsjózseffalvai énekkara jól sikerült hangverseny keretében mutatkozott be Csantavéren. A szünetben dr. Németh Kálmán a székelyek lelkesége mondott beszédet, amelyben ismertette, mi a magyar dal és mi magyarának a dal. Hangverseny után Nagy Ferenc községi jegyző mondott köszönetet a kitűnő vénekegyüttesnek.

A Zombor és Vidéke Ipartestület ezután is felhívja tagjai figyelmét, hogy a 3. szállítmányos és borotva szappant akik még nem vették át, továbbá a 9. szállítmány cernát, a 4. szállítmány enyvet illetve az utalványokat sürgősen vegyék át az ipartestületbe bezárólag f. hó 28-ig mert a később jelentkezők a fenti számú szállítmányokra a jelzett idő után igényt nem tarthatnak.

Az adai katolikus nőegylet kultur-délutánja. Adáról jelentik: A római katolikus Nőegylet november hó 29-én az idők komolyságára való tekintettel, nem táncmulatságot rendez, hanem a Török féle vendéglő színházteremében kultur délutánt tart, a következő műsossal: 1) Hiszekegy: Éneklők a jelenlévők; 2) Prolog: A szeretet vásarán, előadja Csányi Margitka; 3) Karének: Előadja az énekkar Gere Vince plébános vezényletével; 4) Virágfalvadás: Huszágh Károly egyfelvonásos színművét előadják: Ercsei Sarolta polgári iskolai tanárnő, Mayer Mancika, Fendrik Gyula és Kántor József; 5) Hazafias énekszámok: Előadja az énekkar; 6) Az óvodások jelenete a gyermekszereplőkkel; 7) Hazafias szavaltat (Végyvári verse); 8) Himnusz: A jelenlévők éneklők. Ercsei Sarolta polgári iskolai tanárnő és Jets Antal ipariskolai igazgató konferál.

Megölte a félliter abszint. Makóról jelentik: Sipos János 32 éves gazdálkodó megivott egy fél liter abszintet. Súlyos állapotban szállították kórházba, ahol alkoholmérgezés következtében előállott szívbénulásban meghalt.

Adai hírek. Az adai községi előjáróság felhívja a 16—50 éves leányokat és asszonyokat, hogy november 29-ig jelentkezzenek női önkéntes munkaszolgálatra. — Az adai Levente Egyesület nagy sikeres Katalin hála rendezett a Török féle vendéglőben. A tiszta bevételt a Levente. Egyesület felszerelésére fordítják.

Aranylakodalom Csantavéren. Zatykó Antal és neje Szokola Klára most tartották aranylakodalmaikat. Az idős házaspárnak öt élő fia, számos unokája és dédunokája van. A házaspár örömmel mondta el, hogy tíz gyermekük volt, akik között világháborús hősi halott is van. Az idős házaspár 50 év alatt egymásra sem vált el soha.

Megalakult Bácskertesén az Iskolánkülső Népnyelvelési Bizottság. Bácskertesén most alakult meg az Iskolánkülső Népnyelvelési Bizottság, amelynek célját és szükségességét Bánhidai József községi jegyző ismertette, ezután megválasztották a vezetőket, amely a következő: elnök Bánhidai József közs. főjegyző, gondnok Sturcz József iskola igazgató, ügyv. alelnök ifj. Sturcz József tanító. A bizottság tagjai: Kányó Lajos plébános, Csávosi Tibor gyógyszerész, dr. Molnár Elek közs. orvos, Pópe János, Buják György, Maros József, Kuzmánovits Pál, Horváth Ágoston, Jánosy Ernő és Soód József.

Sikeresebb előadást rendeztek Bajmokon a Női Tábor. Bajmokról jelentik: A Női Tábor műsoros estje sikerrel zajlott le és 1.700 pengő tiszta jövedelmet hozott, amelyet honvédeknek karácsonyi szeretetsomagjaira fordítanak. A műsort az énekkar nyitotta meg a Szózat elnevelésével. Utána Hegedűs Lénárt esperes-plébános ismertette a műsoros est jelentőségét. Ezt Harton Veronka énekszáma követte. Sinkó Imre, Tintacruzával írott táborilap című műdallal aratott sikert. Kollár Bözsi Gyöni Géza »Csak egy éjszakára« című versét szavalt mély átérzéssel. Svoboda Ica szintén szavallattal szórakoztatta a közönséget. Toplok Istvánné az Oroszországban című dalt énekelte kellemesen. Novok Inci tréfás monológja következtét ezután. Befejezésül az énekkar a Himnuszt énekelte el.

A budapesti vasnapok mérlege: 126 vagon. Husz napos erőteljes gyűjtési munka után befejeződtek a budapesti vasnapok. Az alapos előkészítés eredményeképpen minden házat felkerestek a gyűjtők és átvezték a közönség által felajánlott ócskavas- és fémhulladékot. Kötő e- redménnyel fejeződött be a budapesti vasnap-sorozat: 126 vagon hulladékanyag gyűlt össze. Ez az eredmény a tavalyi budapesti gyűjtést közel 30%-kal felülmúlja.

Európa filmszükségletének kielégítése. A Nemzetközi Film Kamarához csatlakozott országok a folyó termelési évben összesen 439 filmet készítenek. Ehhez jön még a feltűnő gyorsan megújult francia filmgyártás 72 filmje, vagyis Franciaország többet termelt mint békeidőben és megközelíti Németország és Olaszország termelését. 1942—43-ban a német filmipar 107 film elkészítésére számít. Az olaszok termelése alig lesz kevesebb 100-nál. Számottevő termelő Magyarország 40, Spanyolország 40 és Svédország 35 filmmel. Dánia 20, Finnország 20 és Norvégia 6—10 filmet akar forgatni. Miután Európa filmszükségletét évi 400 filmben állapíthatjuk meg, a termelés láthatólag kielégíti a szükségletet még akkor is, ha nem minden alkalmas a külföldön való lejátszásra.

Mazsola és mogyoró a kenyérlisztkben. Manisza városában, a török szőlőtermelő vidék főhelyén ujabban mazsolát kevernek a kenyérlisztkhez, hogy a kiviteli nehézségek miatt megmaradt rengeteg mazsolát értékesítsék és egyben a kenyér súlyát emeljék. Hasonlóan határozták el a kiterjedt mogyoróültvényekkel rendelkező Gerezumban a Fekete-tenger mellett, hogy a kenyérlisztkhez ezentúl tíz százalék mogyorót adnak.

Színház

Száz piros rózsza

Hétfőn este zsufolt ház előtt mutatta be a Kőszegi színtársulat együttese Kovács Kálmán: Száz piros rózsza című operettjét. Báró Antalfy Anna szerepében Szt. Patkós Irma nyújtott elsőrendű alakítást. Különösen énekszámával aratott nagy sikert.

Koltay Aranka és Homm Pál minden jelenetét taps fogadta. Keresztessy Sándor is komoly sikert aratott.

A legelső taptot Gáthy Böske kapta, aki Lola művésznő szerepében volt utólrhetetlen. Méltó partnere volt Szenes Sándor.

Vörösmarthy Lili bájos jelenség. Hegedűs Klári Borcsa szerepében neveltette meg a közönséget. A többi szerepekben Torma Augusztina, Kerenszky Sándor, Tornay József és Kovári Emil játszottak jól.

Népnyelvelődési előadás Doroszlón. Vasárnap kezdődött el Doroszlón a népnyelvelődési előadás-sorozat. Az első előadást a szövetkezeti ház nagytermében tartották meg szépszámu hallgatóság előtt. A Hiszekegy elmondása után Bartol István országgyűlési képviselő szép beszédben ismertette a népnyelvelési munka fontosságát. Minden magyarnak arra kell törekednie — mondotta — hogy pótolja azt, amit 23 éves megszállás alatt akaratán kívül mulasztott. Utána Papp Ferenc »A Volga felé« című verset szavalt el nagy sikerrel, majd Csernicsek Erzsébet »Szent Erzsébet emléke« című legendát adta elő. Kordélyos Lajos felolvasása után Bencsik János kántor verset szavalt. A VII. osztályos leányok énekszáma nagy tetszést aratott. Farkas Erzsébet »Menjetelek honvédek« című verset mély átérzéssel szavalt. Fritz Ferenc plébános »Tiszta erkölcs a családban és a társadalomban« cím alatt tartott rendkívül érdekes előadást. Utána a leányok verbunkos dala hangzott el. Balla László őrnagy doroszlói benyomásairól tartott érdekes előadást. Fetter János ismertette az előadások célját, majd Bencsik János kántor szavalt. A szépen sikerült előadást a Himnusz hangjaival fejezték be.

Műkedvelőelőadás Szenttamáson. A Szenttamási szociális missziós asszonyegylet és leány egyesület vasárnap tartotta meg zászlószentelési ünnepségét, amelyen a központot Hajós Alexandra missziós nővér képviselte. A misét Gartner Mihály plébános celebrálta. A zászlóanyai tisztséget Kuszli Dezsóné töltötte be, a leányegylet részéről pedig Ujváry Mihályné és Tüski Ilona voltak a zászlóanyák. Este az ünnepség keretében műkedvelő előadást rendeztek. A darab főbb szereplői Horváth István, Bezzeg Mariska, Andrócki Anica, Tölgyessy Nándor, Miló Ferenc, Stefán Boriska, Andrócki Péter, Kanicsár Lajos, Stefán Lajos, Gonczlik Mátyás, Móró Gyula, Bálizs Mariska, Gaál Géza, Bédá János, Nyári János, Blazsenik Géza, Blazsanyik József és Gyurics Béla, valamint a darab rendezője dr. Lőrincz János nagy sikert arattak.

Befejeződött a háromnapos irói értekezlet

Lilafüredről jelentik: Hétfőn befejeződött a magyar írók és költők három napos lilafüredi értekezlete. Az utolsó napon Harsányi Zolt író konkrét javaslatokat terjesztett elő az írók anyagi és erkölcsi érdekeinek megvédése érdekében. A három napos értekezlet Antal István dr. miniszter zárószavaival ért véget.

A délvidéki írók képviselőiben Herczeg János, a Kalangya főszerkesztője vett részt az értekezleten.

SPORT

Miért nem tud győzni a ZSE

Széljegyzetek a vasárnapi mérkőzésről

A Zombori SE csapata vasárnap ismét vereséget szenvedett. Ez már a harmadik mérkőzés, amelyet ilyen minimális gólaránnyal veszített el s ha tekintetbe vesszük a mérkőzések lefolyását amikor a csapat ugyszólván állandó fölénye dacára elveszti a mérkőzést önkénytelenül is az a kérdés merül fel, mi lehet ennek az oka. Egy két esetben lehet arra is gondolni, hogy a csapatnak tényleg nincsen szerencséje, hogy minden mérkőzésen a balszerencse üldözi, de ép azért mivel ez már harmadszor ismétlődik meg, nem lehet többet vállat vonni és megelégedni azzal — hogy nincs szerencse. Itt már más körülmény is közreműködik és ez pedig a csatároknak a teljes gólléptelensége. A Bajai TISE ellen és most a Bezdáni SE ellen is tény az, hogy a csapat csakugyan állandó fölényrel játszott és ugyanilyen jelentés érkezett be Békéscsabáról is. Tényleg a csatársor jól játszik, mind az 5 csatár jó képességű játékos azonban teljesen gólléptelen. Nem csak ezeken a mérkőzéseken, hanem azokon is melyeket a Sport megnyert, nem látnak egyetlen egy szép lövést s a gólok is vagy szabadrugásból estek, vagy közvetlen közelből.

De nem csak, hogy nem sikerülnek a lövések, mert hát ez nem is sikerülhet mindig, de a csatárok nem is kísérelnek meg, hogy kapura löjjenek, hanem adogatják egymásnak a labdát még a 16-on belül is, sőt nem egyszer látjuk, hogy a 16-on belül kiadják a labdát a szélsőnek. Nem mondjuk, hogy ilyen helyzet a játék folyamán nem adódhatik elő, de ez csak kivételes eset lehet. Azzal, hogy még a 16-on belül és még közelebb adogatják egymásnak a labdát, az a helyzet áll elő, hogy az ellenfél védő játékosai kisérven a játék menetét mind összegyűlekeznek a kapu előtt s ekkor ha a csatársorból nem is jön senki hátra segíteni, akkor azon a kis téren 5 védő játékos és 5 csatár mozog s természetesen akkor már nehéz leadni a lövést, mert nincs rá idő — az ellenfél kis területen mozogva minden lövés kísérletet nyomban megakadályoz, s ha mégis nagy ritkán sikerül is leadni egy-egy lövést, az biztosan megakad vagy az ellenfél, vagy valamelyik saját játékosba. Még rosszabb a helyzet ha az ellenfél összekötői is hátrahúzódnak a védelemben, amit a mai labdarugó rendszer meg is kíván az összekötőktől. De lássuk tovább mit hoz rendszerint még az „állandó fölény”? Az ellenfél mint mondtuk visszavonja a két összekötőjét, föl marad a center és két szélső. A fölénybe lévő csapat védelme különösen a fedezetsor elragadva a játék hevéből szintén előre mennek, a csoportulás leszorított csapat kapuja előtt még nagyobb lesz, néha a hávédék is nagyon előre kalandoznak (Szélinger esete Baja és Bezdán ellen, aki még kapura is rugott) s az ellenfél három játékosát örízetlenül maradnak. Ha most történetesen megkaparintanak egy hosszan előre adott labdát, hárman könnyen elbánnak kettővel — ha ugyan marad annyi hátul a fölénybe lévő csapatból, — s rendszerint így kap a csapat gólt. A ZSE így kapott két gólt Temerinben.

Ezek szerint nem kell a csapatnak arra törekedni, hogy állandó fölényrel játszon, mert nem a fölény hozza meg a két pontot, hanem az adott gól s ezért a csatársor kötelessége, hogy gólt rugjon. Ez azonban amint láttuk ilyen esetben ugyszólván lehetetlen. A csatároknak ha már a 16-os közelébe érnek löniök kell. Nem baj az ha mellé is megy vagy nem sikerül a lövés, de ha a csatársor többet lő, a sok leadott lövés közül egynéhány csak fog sikerülni. Minden esetre több kilátás van a gólszerzésre mint ha meg sem kísérelnek a kapura lövést.

Különben a Sport csapatáról, eltekintve a csatárok gólléptelenségét, a bezdáni játék után csak jót lehet mondani. Mind jól játszottak. Kovács a szükség-kapus teljesen bevált. Sok és főleg veszélyes lövést nem kapott, de ami dolga volt azt jól végezte. Különösen sikerültek kifutásai, habár egyszer majdnem gól lett belőle. Csak Pataki lélekjelenléte és nagyszerű helyezése javította ki Kovácsnak ezt az egyetlen hibáját. A gólt nem védhette

Szélinger—Ivánfi hátvédpar feladatukat nagyon jól végezték el. Hibájuk nem volt s a bezdáni összekötők nem nagyon boldogultak velük.

Pataki szintén jól játszott, azonban láttuk már sokkal jobban is játszani. Nagyon sokat volt a földön, nagyon sokszor esett el még akkor is ha teljesen egyedül volt.

Huber megismételte nagyszerű játékát. Nagyon jól fogta le a kitűnő Horváth III-at, ki nem tudott mellette boldogulni, úgy hogy később hátra ment a védelemből s valószínűleg ennek is tulajdonítható az, hogy a Sport a második félidőben oly nagy fölénybe volt.

Schmidt is nagyon jól játszott, teljesen bele élte magát már a fedezet szerepébe. Nagyon szép és használható labdákat adott a csatársorba és a védelemből is kivette részét.

Mészáros mint jobbszélső jól játszott, habár ellenfele nagyon is jól tartotta, mégis vezetett szép támadásokat. Később mint center is nagyon jó volt, azonban nagyon kevés lövést adott le. Sérülése dacára is teljes irammal játszott. Inhoff jobb összekötő bevált. Nagyon szorgalmasan és lelkiismeretesen játszott, akkor is zavarta az ellenfél játékosát ha már keresztül mentek rajta vagy elvették tőle a labdát. Kár, hogy ő sem próbálta ki lövéseit.

Molnár a centerben volt a csapat leggyengébb embere. Rosszul helyezkedett, állandóan az ellenfél centerfedezete mögött volt s így ez könnyen tette ártalmatlanná. Nem irányította a csatársort, de nem is tehetette, mert a neki szánt labdákat ellenfele mind elvette tőle. Szabálytalansága nem volt oly természetű, hogy ki kellett állítani, s a játékvezető ezt csak később tette meg, valószínűleg, hogy megakadályozza a bekövetkezendő durva játékot ami sikerült is neki.

Dajcsle a tőle megszokott szorgalmas jó játékot nyújtotta, de a kapura lövéssel ő is adós maradt. Igaz, hogy neki volt a legkevesebb helyzete lövésre, mert ő volt az egyetlen játékos, aki megkísérelte kihuzni az ellenfelet a 16-ról.

Rádi az első félidőben eleget hibázott. A második félidőben azonban ragyogóan játszott, minden labdát kihasználta, lefutásai rendkívül gyorsak voltak és nagyon veszélyesek. Minden labdát szépen adott be, csak kár, hogy kihasználatlanul maradtak. Ilyen jól Rádit még nem láttuk játszani mint a második félidőben.

A bezdáni csapat a mérkőzés elején nagyon jól mozgott és veszélyes támadásokat vezetett. Horváth III. kétségtelenül a csapat legjobb embere. Nagyon veszélyes játékos, minden helyzetből lő kapura, de Huber nagyon is jól fogta és ennek tulajdonítható, hogy nem volt sikere. Szép labdákat osztogatott, azonban társai nála jóval gyengébben játszottak. Ki kell még emelni Matheisz játékát. Kitűnő centerhalf s hogy a BSE nem kapott gólt nagyban az ő érdeme.

A bezdáni csapat később visszaesett, de dicséretre méltó az, hogy nem hagyta magát elragadtatni a közönségtől, hanem végig sportszerűen játszott eltekintve egy néhány szabálytalanságtól ami mindég előfordul. Nem a játékosok mulott, hogy a mérkőzés nem lett befejezve, s ha a szövetség olyan határozatot fog hozni amivel megkárosítaná a csapatot bátran a közönségre háríthatják a felelőséget, mert igazán nem rajtuk mulott.

Bácsalmáson győzött Mezőkovácsháza

Mezőkovácsházi TE-Bácsalmási MOVE 3:2 (1:2)

NB III. mérkőzés. A bácsalmási csapat nagy balszerencséjével játszott otthonában. Kétszer is vezetett, de nem tudta tartani az eredményt. Az első félidőben a hazai csapatot a szél is segítette, a szünet után azonban az ellenfél a széltől támogatva ki egyenlített és megszerzte a győzelmet. A bácsalmási csapatban ismét sok fiatal játékos szerepelt.

Örömet okoz harctéren küzdő honvédrokonának, ismerősének, ha rendszeresen küldi neki a „Délvidéket”.

Zombori MÁV vegyes—Bácskeresztes 10:2 (5:0)

Főlényes győzelem. A MÁV két tizenegyest kihagyott. Góllövők: Bécsi (3), Nyikos (3), Szávaj (2), Bergmann és Vujkovićs (1—1), illetve Karajkov (2), egyiket tizenegyesből.

Békéscsaba—Makó 5:0.

Ujszegedi TC—Szentesi MÁV 4:0.

A NB III. ALFÖLDI CSOPORTJA A XI. FORDULÓ UTÁN

1. (1) Ujszegedi TC	11 9 1 1 46:12 19
2. (2) Bajai TISE	12 7 3 2 26:13 17
3. (3) Temerini TC	11 8 1 2 27:21 15
4. (4) Bácska, Szabadka	11 7 1 3 15:16 15
5. (8) Békéscsabai MÁV	12 5 2 5 29:27 12
6. (9) Bezdáni SE	11 4 4 3 22:24 12
7. (5) Zombori SE	11 5 1 5 18:15 11
8. (7) Ujvidéki VAK	11 3 5 3 24:22 11
9. (10) Mezőkovácsháza	11 3 3 5 26:26 11
10. (6) Mökkői AK	11 4 2 5 25:25 10
11. (11) MOVE Zombori TK	11 2 3 6 13:25 7
12. (12) Bácsalmási MOVE	11 1 4 6 12:28 6
13. (14) Szab. Sport MOVE	11 2 1 8 16:28 5
14. (13) Szentesi MÁV	11 2 1 8 14:31 5

A Bezdáni Sport és a Zombori SE helyezése nem végleges, mert a mérkőzést nem játszották végig.

Ki a legnépszerűbb bácskai játékos?

November 12-én kezdődött el a Délvidék népszerűségi versenye. Azt akarjuk eldönteni ezzel, hogy ki a legnépszerűbb bácskai játékos. Összesen 22 szelvényt jelenik meg, az utolsó szelvényt december 6-án közöljük. Az összegyűjtött szelvényeket

december 11-én délig fogadjuk el, de azokat előbb is be lehet küldeni.

November 26-tól kezdődőleg már el fogadjuk a szelvényeket, s 29-től kezdődőleg minden nap tájékoztatjuk az olvasókat a verseny állásáról.

A szelvényt küldő borítékra feltűző betűkkel írjuk rá: Népszerűségi verseny.

A játékos neve .....

Melyik csapatban játszik: .....

Rendelje meg

MÁRMOSTA DÉLVIDÉK

1943 - a s

N A P T Á R A T

GAZDAG ÉS ÉRDEKES TARTALOMMAL JELENIK MEG AZ IDÉN IS. EGÉSZ EVEN ÁT HŰ TÁRSA LESZ. NEMCSAK SZÓRAKOZTATJA, DE HASZNOS TANÁCSOKKAL LÁTJA EL.

A PAPIRHÁNY MIATT CSAK KORLÁTOLT SZÁMBAN JELENIK MEG, S EZÉRT AJÁNLATOS MÁRMOSTA ELŐJEGYZTETNI AZ ÁRUSOKNÁL, VAGY KIADOMIVATALUNKBAN.

Meg kell őriznünk a vörpét és munkával szerzett földet

Megalakult Óbecsén a Turáni Vadászok szervezete

Vasárnap alakult meg Óbecsén a Turáni Vadászok szervezete. A központot dr. Hidvéghy István és Bartha János képviselték.

A község képviselőiben megjelent Berecz Gyula vezető jegyző és Karácsonyi Imre bíró. Résztvettek az alakuló közgyűlésen a frontharcosok és a környező falvakból a testvéregyesületek. Hidvéghy ezredes tolmácsolta a központ üzenetét, majd hangoztatta a nemzetvédelmi szervezetek együttműködésének szükségességét. Megemlékezett beszéde során a nemzetiségekről is. Hangoztatta, hogy azoknak meg kell érteniük, hogy Magyarországon a magyar nép a vezető réteg.

A vérrel és munkával szerzett földet meg kell őriznünk a maga teljességében. Ezt a feladatunkat teljesítjük mindenkor.

A Turáni Vadászok óbecsei szervezetének vezetősége a következőképpen alakult meg:

Diszelnök Szonomár László járási vezérőrnagy, elnök dr. Buzogány Mihály földbirtokos, társelnök Tancos István téglyagyáros, alelnökök Botka Ferenc, Balázs István, ügyvezető elnök Solti Ferenc gyógy szerész, titkárok Szegedy Károly és Szivcsevics Sándor, pénztárosok Brankovits Gyula és Simovics Lajos, ügyészek dr. Siflis Imre és dr. Horváth Béla, szervező Tancos István, orvos dr. Klemm Ádám, könyvtárnok Nagy M. István, választmány Karácsonyi Imre, Balázs Lajos, Korhcz János, Cuti Sándor, Vasas József, Hegyi Ferenc, Antal Jenő, Nagy József, Zorád Sándor, Zsivánovits Ferenc, Tóth István, Gálík Péter, Csányi Sándor, Nikoll Ferenc, póttagok Kiss Imre, Kádár Imre, Nagy Ernő, Barna András, ellenőrök Gráf Gyula és Péntes János, számvizsgáló bizottság: Turay András, Börcsök Pál, Schumacher Dezső, póttagok Klossák Antal és Topálszki Sándor.

Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy horgosi gazdálkodó

Három ízben sikertelenül akarta eldobni az életét, negyedszer sikerült meghalnia

Horgosról jelentik: Megdöbbentő öngyilkosság történt a községben. Az áldozat egy nő gazdálkodó, aki egy leány iránt érzett szerelme miatt dobta el magát az életet.

Báta József 38 éves gazdálkodó hosszabb idő óta táplált reménytelen szerelmet egy csinos fiatal leány iránt. Szerelme tönkretette családi életét is. Báta az utóbbi években már há-

romszor kísérelt meg öngyilkosságot, tettét azonban mindannyiszor idejében észrevették és megmentették. A szerelmes gazdálkodó állandóan buskomor volt és ismerősei előtt hangoztatta, hogy a leány nélkül nincs értelme az életének. Tegnap azután kihasználta a házbeliek távollétét és felakasztotta magát. Az öngyilkossági kísérlet most — negyedszer — sikerült és amikor a végzetes tettet felfedezték, Bátében már nem volt élet.

Borzalmasan megcsonkított női hullát találtak Nemesmilitics határában

Nemesmiliticsről jelentik: Borzalmas bűntényt fedezett fel a nemesmiliticsi rendőrség.

Nemesmilitics község határában, Nemeshalomnál egy szárkup széthányása közben borzalmasan megcsonkított női hullára bukkantak. Az oszlásnak indult hullának mindkét lába hiányzik. A gyilkosok magukkal vitték a nő ruháját is, mert a hullán mindössze csak egy foszladozó ing volt.

Tekintettel arra, hogy a hulla már oszlásnak indult, súlyos nehézségekbe ütközött az áldozat személyazonosságának megállapítása.

A zombori ügyészségre érkezett jelentés szerint az is feltételezhető, hogy nem büntényről van szó. A holttestet a kutyák húzták elő a szárkup alól és valószínű, hogy a kutyák is csonkították meg. Feltehető, hogy valami koldus asszonyról van szó, aki az időjárás viszontagságai elől bujt a szárkup alá, ahol meghalt.

A rejtélyre a vizsgálat fog fényt deríteni.

A SZOBALÁNY

— Mondd szívem, a szobalány miért kalapban szolgálja föl a reggelit?

— Még nem döntött, hogy itt marad-e.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(33)

— Ebben az esetben nem szóltam semmit — szólt Manners hűvösen. — Én magán akartam segíteni.

Weir sötétben nézett reá.

Manners felpillantott és folytatta: — Tudja, a mi irodánkban mindenféle ügyel jönnek az emberek. Éppen most is van valami, ami nagyon megfelelne önnek. Három év előtt Argent Cityben, New Mexico-ban megvettünk egy újságot egy kliensünk számára, akit az orvosa odaküldött. Az illető azóta felgyógyult és el szeretné adni a lapot. Ötezer dollár az ára.

Manners szünetet tartott. Weir hallgatott.

— Nos, — folytatta Manners — én a lapot át tudnám játszani az ön kezére. Ha ügyes, igen jól megélhet belőle, vagy esetleg haszonnal tud ad rajta. Így megy az ember előre az életben.

Weir egyszerre kifizette a hazudozást és az álnokságot Manners hangjából. Arca elvörösödött a haragtól. — Mi ez? — mondta nyugodtan. — Meg akar vesztegetni?

Manners felállt és készenlétbe helyezkedett a védekezésre. — Micsoda beszéd ez? — kiáltott színelte felháborodással.

Weir is felállt és lángoló tekintettel nézett Manners-re. Azután szót se szólva kilépett a fedélzetre. Ahogy kihajolt a korláton, a csónak ott állt a jacht mellett. Nem is ment a partra. — Alávaló Judás! — kiáltott reá Manners-re, aki bent maradt a szalónban. — Maga beszél barátságáról? Ide csalt! Hazugság minden szava! Meg tudnám fojtani a két kezemmel.

Manners, sebesen szedve a lélegzetet, hátrább húzódozott.

— Maga nem társa Mr. Ruddy-nek! Nem ügyvéd. Egyszerűen csak csirkefogó... És én tudom már, hogy kicsoda! Az ellenség, kit az utóbbi időben folyton magam mögött éreztem, de akire nem tudtam rátalálni. Mit akar tőlem? Ha férfi, mondja meg nyíltan!

Felelet helyett Manners kinyújtotta a kar-

ját és megnyomott egy gombot. Weir-nek eszébe jutott, hogy egyedül és fegyvertelenül van egy hajón, melyet egész csomó ember tart megszállva. Ujra kilépett a fedélzetre. A csónak ott himbálózott a jacht mellett és egy ember ült benne.

— Kivisz a partra? — kérdezte Weir.

Az ember az evezővel ellökte a csónakot a jachttól és gunyosan az arcába vigyorgott Weir-nek. — Van eszemben! — mondta szemtelenül.

Weir egy pillantást vetett a part felé. Legközelebbi pontja körülbelül egy negyed mérföldnyire volt. A víz hideg, de azért át lehetne uszni... Hasztalan! A csónakban ülő ember egyetlen fejbeccsapással végezhetne vele.

Weir gyenge neszt hallott maga mögött. Hátra nézett. Négy ember halk léptekkel lopakodott feléje. Weir a hajó orrába hátrált, hogy hátulról ne támadhassanak reá. Ösztönszerűen fegyvert keresve körülnézett és felkapott egy összehajtható széket.

A széket magasra emelve, farkasszemet nézett a közeledőkkel. Tekintetétől visszariaszítva, vagy tiz lépésnyire tőle megálltak. Két matróz, egy zsiros munkaruhába bujt gépész és egy steward.

Manners mögöttük állt. — Ragadjátok meg! — biztatta őket. — Mind a négyen egyszerre és nem birhat veletek. Most! Rajta!

A négy ember előre ugrott. Weir a székel lesújtott az egyiknek a fejére és a gépész lerogyott a padlóra. A másik három megragadta Weir-t. Nagy erőfeszítéssel lerázta őket magáról és egy ökölcsapással az egyik matrózt oldalította Manners lábához. A steward és a másik matróz belesimpaszkodott Weir-be és ledöntötte a lábáról. Dulakodva hemperegtek a fedélzet padlóján.

Az elterült matróz feltápáskodott és odarohant hozzájuk. Egy pillanattal utóbb a gépész is megint talpon volt és csatlakozott a támadók-

hoz. Weir-t leteperték, aztán felállították. Mind-egyik karján egy-egy ember lógott, míg egy harmadik hátulról könyökével átfogta a nyakát.

Manners szemközt állt vele. — Ostoba! — vetette oda Weir-nek. — Pedig segíteni akartam magán!

— Igen — mondta Weir. — Azt gondolta, hogy vesztegetni bátorosabb, mint ölni! De én most is csak azt mondanám, hogy menjen a pokolba, disznó!

— Vigyétek le — parancsolta Manners.

A négy ember egy lépcsőhöz vonszolta Weir-t, letaszította és még mielőtt felkelhetett volna, ráugrott és belökte egy kabinba, melynek ajtaját reázárták.

Weir hallotta, ahogy Manners leszól hozzájuk. Joe és Henry, maradatok az ajtó előtt, hogy ha ki akarná feszíteni. Mike, tölts meg egy zacskót sulyokkal és kösd a csuklóira. Akkor azután feljöhet a fedélzetre. Ha kibukik vele a vízbe, nem a mi hibánk. — Általános nevetés volt a válasz.

Weir-t elöntötte a düh. Felragadott egy széket és teljes erejével odavágta az ajtóhoz. Nem ért semmit. Az ajtó, mely befelé nyílt, nem engedett és csak a szék törött össze.

Weir gondolkodni próbált. Mi van mind e dolgok mögött? Mi lehet az, ami miatt Manners tart tőle? Soha még nem látta. Miért akarja mindenáron elválasztani Leila-tól? Mi köze van Leila-hoz? Csupa oly kérdés, melyre nem tudott válaszolni.

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Jutalmat fizetek annak, aki számomra két szobás üres lakást szerez mellékhelyiségekkel. Cimeket a kiadóba kérek.

Bezdanban örökáron eladó nagy szigeti nád lánson 765 névsvzőből prima szántóföld. Erdekldni: Gróf Teleky Pál utca 15 alatt. Ugyanott azonnali belépésre bejárónó keresettek. a-2719-Ack

Uzlet berendezés eladó. Cim a kiadóhivatalban. a-2722-F

Gépirónó, fél napi munkára felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. a-2721-f